

IV. PRZEBIEG DEBATY PARLAMENTARNEJ (Konferencja Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej, Konferencja Komisji do Spraw Unijnych Parlamentów UE – COSAC, spotkania komisji)

1. KONFERENCJA PRZEWODNICZĄCYCH PARLAMENTÓW UNII EUROPEJSKIEJ

- **23-24 kwietnia 2017**

[Konkluzje prezydencji Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej](#), Bratysława

Przewodniczący oczekują, że Grupa ds. Wspólnej Kontroli Parlamentarnej Europolu ustali szczegóły dotyczące trybu jej pracy, w tym prawa do informacji w odniesieniu do Europolu i ewentualnego udziału parlamentów obserwatorów. Co do zasady, Grupa ds. Wspólnej Kontroli Parlamentarnej Europolu będzie działać na zasadzie konsensusu.

Ponadto, KPPUE przyjmuje, że aby Grupa ds. Wspólnej Kontroli Parlamentarnej (GWKP) kontrolowała działania Europolu:

- członkowie GWKP są wybierani indywidualnie przez poszczególne parlamenty/izby, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia wiedzy merytorycznej, jak również długotrwałej ciągłości oraz zgodnie z zaleceniem dokonywania wyboru spośród członków właściwych komisji parlamentów/izb. W miarę możliwości członkowie GWKP będą powoływani na czas trwania ich mandatu parlamentarnego,
- każdy parlament ma prawo do powołania najwyżej czterech członków GWKP, a w przypadku parlamentów dwuizbowych każda izba ma prawo do powołania najwyżej dwóch członków. Parlament Europejski ma prawo do powołania najwyżej 16 członków GWKP (każdy parlament/izba może powołać zastępców członków),
- prezydencję GWKP wspólnie sprawują parlament państwa sprawującego rotacyjną prezydencję w Radzie Unii Europejskiej oraz Parlament Europejski,
- posiedzenia GWKP odbywają się dwa razy w roku: w pierwszym półroczu - w parlamencie państwa sprawującego rotacyjną prezydencję w Radzie UE, w drugim półroczu - w Parlamencie Europejskim. W razie potrzeby, istnieje możliwość zwołania posiedzenia nadzwyczajnego za zgodą parlamentu państwa sprawującego rotacyjną prezydencję w Radzie UE oraz Parlamentu Europejskiego lub za zgodą co najmniej jednej trzeciej parlamentów/izb, w celu przedyskutowania pilnych kwestii lub spraw, których nie można zasadnie włączyć do porządku obrad zwyczajnego posiedzenia. O terminie i miejscu nadzwyczajnego posiedzenia decydują wspólnie parlament państwa sprawującego rotacyjną prezydencję w Radzie Unii Europejskiej oraz Parlament Europejski.

KPPUE zaleca przeprowadzenie przeglądu niniejszych ustaleń dotyczących GWKP po dwóch latach od jej pierwszego posiedzenia i przedstawienie wniosków z takiego przeglądu przez właściwą prezydencję Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej.

- **22-24 maja 2016**

[Konkluzje prezydencji Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej](#), Luksemburg

Przewodniczący odnotowali nowe rozporządzenie w sprawie Europolu, przyjęte i podpisane 11 maja 2016. i zachęcili państwa członkowskie do pełnego wdrożenia przewidzianych w nim instrumentów. Potwierdzili, że zgodnie z art. 88 TFUE działania Europolu kontroluje Parlament Europejski wraz z parlamentami narodowymi. Zgodnie z nowym rozporządzeniem w sprawie Europolu parlamenty narodowe i właściwa komisja Parlamentu Europejskiego utworzą grupę ds. wspólnej kontroli parlamentarnej (GWKP). Przewodniczący podkreślili, że cele i zadania tej grupy określono w nowym rozporządzeniu, natomiast zasady kontroli parlamentarnej działań Europolu musi określić Parlament Europejski wraz z parlamentami narodowymi, przy czym Parlament Europejski i parlamenty narodowe mają równorzędną pozycję.

Przewodniczący zaproponowali, aby zastosować stopniowe podejście w celu określenia zasad działania GWKP i poprosić grupę roboczą złożoną z *trojki* Konferencji Przewodniczących o rozważenie mechanizmu kontroli i zaproponowanie wstępnego projektu po konsultacjach z pozostałymi parlamentami/izbami i włączeniu ich w ten proces. Wspomniana grupa robocza przesłałaby ten wstępny projekt wszystkim parlamentom/izbom przed spotkaniem międzyparlamentarnym organizowanym przez komisję LIBE w Parlamencie Europejskim na jesieni 2016 r., zapewniając w ten sposób możliwość dyskusji i wyrażenia opinii na temat tego wstępnego projektu. Następnie, na podstawie wstępnego projektu i dyskusji wokół niego, grupa robocza przygotowałaby i przedłożyła do 16 grudnia 2016 r. projekt tekstu, umożliwiając parlamentom/izbom wprowadzanie do niego zmian do lutego 2017 r., czyli przed następną Konferencją Przewodniczących Parlamentów UE, na której projekt ten mógłby zostać przyjęty.

- **6-8 kwietnia 2014**

[Konkluzje prezydencji Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej](#), Wilno

Podczas Konferencji przeprowadzono dyskusję na temat współpracy międzyparlamentarnej w zakresie wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Przewodniczący podkreślili, że parlamenty narodowe wraz z Parlamentem Europejskim są upoważnione do wspólnego tworzenia i wdrażania procedur na rzecz kontroli działań Eurojustu i Europolu, jak określono w art. 12 TUE oraz w art. 85 i 88 TFUE, i przywołali art. 9 Protokołu 1 do Traktatu z Lizbony.

- **4-5 kwietnia 2011**

[Konkluzje prezydencji Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej](#), Bruksela

Konferencja przeprowadziła dyskusję na temat roli parlamentów w kontrolowaniu europejskiej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Omówiono następujące zagadnienia:

- kontrola parlamentarna służb bezpieczeństwa i wywiadowczych (projekt bazy danych dla wymiany informacji pomiędzy właściwymi komisjami parlamentarnymi),
- rola parlamentów w kontrolowaniu działalności Europolu (w związku z komunikatem Komisji w sprawie procedur kontroli nad działaniami Europolu przez Parlament Europejski, w której uczestniczą parlamenty narodowe, COM (2010) 776),
- wdrożenie deklaracji brukselskiej, przyjętej 1 października 2010 przez 6. konferencję komisji parlamentarnych do spraw kontroli służb wywiadowczych i bezpieczeństwa państw członkowskich Unii Europejskiej.

Przewodniczący zauważyli potrzebę i celowość bardziej intensywnej wymiany informacji nie mających charakteru poufnej pomiędzy komisjami kontroli parlamentarnej państw członkowskich Unii Europejskiej.

Przewodniczący poparli utworzenie, przy użyciu Internetu, europejskiej sieci kontroli służb specjalnych (European Network of National Intelligence Reviewers - ENNIR). Głównym zadaniem tej sieci byłaby poprawa kontroli demokratycznego funkcjonowania służb wywiadowczych i bezpieczeństwa.

Przewodniczący uznali, że polityczne monitorowanie działalności Europejskiego Urzędu Policyjnego (Europol) powinno być wykonywane przez parlamenty narodowe i Parlament Europejski w duchu art. 88 TfUE. Obecne formy kontroli są niewystarczające. Kontrola, zdaniem przewodniczących, powinna być:

- sprawowana przez organ międzyparlamentarny (parlamenty narodowe plus Parlament Europejski),
- zorganizowana w ramach istniejących międzyparlamentarnych struktur, w celu ograniczenia kosztów.

Komisja LIBE Parlamentu Europejskiego mogłaby organizować wspólne spotkania z właściwymi komisjami parlamentów narodowych poświęcone Europolowi.

Przewodniczący komisji właściwych dla spraw wewnętrznych mogliby również organizować regularne spotkania na temat Europolu.

- **14-15 maja 2010**

[Konkluzje prezydencji Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej](#), Sztokholm

[EU Speakers' Conference, Stockholm, 14-15 May 2010. Background note: Evaluation and monitoring in the area of freedom, security and justice](#)

Przewodniczący parlamentów UE poparli prośbę XLI COSAC, aby instytucje UE nawiązały dialog z parlamentami narodowymi przy przygotowywaniu i negocjowaniu rozporządzeń regulujących parlamentarną ocenę Eurojustu i kontrolę Europolu oraz aby parlamenty narodowe otrzymały rozsądny czas na wyrażenie swoich poglądów.

- **11-12 grudnia 2009**

[Synteza dyskusji nadzwyczajnej Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej](#), Sztokholm

Przewodniczący podkreślili, że w Traktacie z Lizbony przewidziano specjalną rolę dla parlamentów narodowych w dziedzinie „wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości”. Uznali oni, że intensyfikacja dialogu politycznego w tej dziedzinie jest wyjątkowo istotna i będzie możliwa do osiągnięcia poprzez regularne spotkania zainteresowanych komisji.

- **27-28 lutego 2009**

[Konkluzje prezydencji Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej](#), Paryż

Przewodniczący podkreślili znaczenie parlamentów narodowych w dokonywaniu oceny i kontrolowaniu budowy europejskiej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości oraz rolę parlamentów w definiowaniu nowych priorytetów działań europejskich w tej sferze.

- **19-21 czerwca 2008**

[Konkluzje prezydencji Konferencji Przewodniczących Parlamentów Unii Europejskiej](#), Lizbona

Przewodniczący omówili nowe obowiązki parlamentów narodowych w kontekście Traktatu z Lizbony i partnerstwo z Parlamentem Europejskim, w tym udział w mechanizmach oceny i kontroli (Europol i Eurojust). Z zadowoleniem powitali wzmocnienie roli parlamentów narodowych w sprawach dotyczących Unii Europejskiej, zarówno na poziomie unijnym jak i narodowym, które przyczyni się do większego zaangażowania w unijny proces decyzyjny. Zauważyli jednak, że to do parlamentów narodowych, działających samodzielnie lub razem, należy zapewnienie pełnego wykorzystania przyznanych im praw w celu osiągnięcia najlepszych korzyści dla obywateli.

2. KONFERENCJA KOMISJI DO SPRAW UNIJNYCH PARLAMENTÓW UE (COSAC)

- **24-26 października 2010**

[Wkład XLIV posiedzenia COSAC](#), Bruksela, Dz. Urz. UE 2010 C 340, s. 9

Biorąc pod uwagę przyszłe dokumenty konsultacyjne i projekty aktów ustawodawczych w sprawie Europolu i Eurojustu, COSAC podkreśliła pilną potrzebę przeprowadzenia w odpowiednim czasie przez Komisję Europejską szeroko zakrojonych wstępnych konsultacji z parlamentami narodowymi. COSAC zwróciła się do Komisji Europejskiej o opublikowanie projektów aktów ustawodawczych w sprawie Europolu i Eurojustu w tym samym czasie.

- **10-12 maja 2009**

[Wkład XLI posiedzenia COSAC](#), Praga, Dz. Urz. UE 2009 C 230, s. 5, pkt 3
[Jedenasty raport półroczny: zmiany stosowanych w Unii Europejskiej procedur i praktyk dotyczących kontroli parlamentarnej](#), Praga, 11-12 maja 2009, rozdział 1: Kontrola parlamentarna Europolu i ocena Eurojustu, s. 10-15

Podczas XLI spotkania COSAC odbyła się dyskusja na temat parlamentarnej kontroli nad Europolem i oceny Eurojustu.

COSAC potwierdziła, że [...] uprawnienia Europolu i Eurojustu rosną – potrzebna jest zatem odpowiednia kontrola demokratyczna nad tymi instytucjami. Taka kontrola może być sprawowana tylko wspólnie przez parlamenty narodowe i Parlament Europejski, gdyż uzyskały one mandat od europejskich obywateli.

COSAC ponowiła życzenie XL COSAC w Paryżu, aby Komisja Europejska zbierała opinie parlamentów narodowych i Parlamentu Europejskiego przed finalizacją wniosków dotyczących kontroli parlamentarnej nad Europolem i Eurojustem, wykorzystując w tym celu dokument konsultacyjny. Ponadto po przedstawieniu przez Komisję wspomnianych wniosków Rada i Parlament Europejski są proszone o rozpoczęcie dialogu z parlamentami narodowymi dając im odpowiedni termin na wyrażenie opinii, przed upłynięciem którego parlamenty narodowe mogą zasięgać opinii innych parlamentów. Przy sporządzaniu wszelkich wniosków legislacyjnych należy kierować się zasadą, że działalność operacyjna Europolu i Eurojustu jest niezależna i odbywa się bez ingerencji politycznej.

- **3-4 listopada 2008**

[Konkluzje](#), XL posiedzenie COSAC, Paryż, 4 listopada 2008, pkt 1

Podczas XL spotkanie COSAC omówiono temat udziału parlamentów narodowych w kontroli działalności Europolu i ocenie działalności Eurojustu.

COSAC wyraziła pragnienie, aby Komisja Europejska przekazała dokument

konsultacyjny przed zakończeniem prac nad projektami rozporządzeń dotyczących działalności Eurojustu i Europolu oraz udziału parlamentów narodowych.

3. SPOTKANIA KOMISJI

- **28 listopada 2016**
Międzyparlamentarne spotkanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z udziałem parlamentów narodowych, Bruksela
Kontrola parlamentarna Europolu w ramach polityki bezpieczeństwa wewnętrznego UE (Europol and its parliamentary scrutiny in the framework of EU Internal Security policies) - [projekt programu](#), [informacja na stronie PE nt. spotkania](#)
- **20 czerwca 2013**
Międzyparlamentarne spotkanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisji Prawnej PE z udziałem parlamentów narodowych, Bruksela
Program sztokholmski: stan prac w zakresie współpracy policyjnej i sądowej w sprawach cywilnych i karnych (The Stockholm Programme: State of play regarding police and judicial cooperation in civil and criminal matters) - [projekt programu](#), [informacja na stronie PE nt. spotkania](#)
- **5-6 października 2011**
Międzyparlamentarne spotkanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych PE z udziałem parlamentów narodowych, Bruksela
Demokratyczna odpowiedzialność za strategię bezpieczeństwa wewnętrznego i rola Europolu, Eurojustu i Frontex-u (Democratic accountability of the internal security strategy and the role of Europol, Eurojust and Frontex) - [projekt programu](#), [informacja na stronie PE nt. spotkania](#)
- **15-17 maja 2011**
Strategiczne seminarium Eurojustu, Budapeszt
[New Perspectives in Judicial Cooperation, Budapest, 15-17 May 2011](#), Report, 14428/11, 21 September 2011, s. 4-5, 24-25

Przedstawicielka komisji LIBE stwierdziła, że w odniesieniu do oceny Eurojustu przez PE i parlamenty narodowe na podstawie art. 85 TFEU, Parlament Europejski oczekuje na komunikat Komisji Europejskiej, który jest spodziewany w 2011. Żadna polityczna ocena nie powinna dotyczyć działań operacyjnych Eurojustu.

W podsumowaniu dyskusji na temat „Ocena Eurojustu” rozważano kwestię, czy ocena przez Parlament Europejski i parlamenty narodowe powinna się odbywać wspólnie, czy oddzielnie, oraz jaka ma być rola COSAC. Ponadto podkreślono potrzebę skoordynowania uzupełniających form oceny, takich jak raport Komisji Europejskiej

w wykonaniu art. 42 ust. 2 decyzji w sprawie Eurojustu oraz niezależnej zewnętrznej oceny Eurojustu przed 4 czerwca 2014 na mocy art. 41a decyzji w sprawie Eurojustu.

- **30 września - 1 października 2010**

Szósta konferencja komisji parlamentarnych właściwych ds. nadzoru nad służbami wywiadowczymi i bezpieczeństwa państw członkowskich UE, Bruksela
[6th Conference of the Parliamentary Committees for the Oversight of Intelligence and Security Services of the European Union Member States. Declaration of Brussels](#), 30 September – 1 October 2010

Uczestnicy konferencji uznali znaczenie kontroli parlamentarnej nad służbami wywiadowczymi i bezpieczeństwa dla zapewnienia poszanowania podstawowych praw i wolności oraz wydajności tych służb. Dostrzegli oni potrzebę bardziej intensywnej wymiany informacji pomiędzy sprawującymi kontrolę organami parlamentarnymi z państw członkowskich Unii Europejskiej, Szwajcarii i Norwegii oraz odnotowali projekt stworzenia europejskiej sieci wymiany informacji dla kontroli służb specjalnych (European Intelligence Review Agencies Knowledge Network, EIRAN).

- **20-22 września 2010**

Strategiczne seminarium Eurojustu i belgijskiej prezydencji UE, Brugia
[Eurojust and the Lisbon Treaty: towards more effective action. Conclusions of the strategic seminar, Bruges, 20-22 September 2010](#), Information by the Presidency, 17625/10, 8 December 2010, s. 8,10,14

W podsumowaniu seminarium belgijska prezydencja stwierdza, że forma parlamentarnej kontroli, wykonywanej przez Parlament Europejski i parlamenty narodowe, a także cel i przedmiot oceny muszą zostać określone przy uwzględnieniu szczególnego charakteru Eurojustu oraz potrzeby zagwarantowania jego autonomii. Uczestnicy zgodzili się, że należy chronić niezależność Eurojustu, a ocena powinna zostać ograniczona do ogólnej, politycznej opinii nt. jego funkcjonowania, z wyłączeniem działań operacyjnych.